

Sygn. akt III R 58 / 15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 maja 2015 roku

Sąd Rejonowy w Ząbkowicach Śląskich Wydział III Rodzinny i Nieletnich

w składzie :

Przewodniczący: SSR Piotr Szykura

Protokolant : Jadwiga Sztylek

po rozpoznaniu w dniu 12 maja 2015 roku w Ząbkowicach Śląskich

na rozprawie

sprawy z powództwa małoletniego powoda J. Z. reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową A. S.

przeciwko J. Z.

o alimenty

I. zasądza od pozwanego J. Z. tytułem alimentów na utrzymanie małoletniego powoda J. Z. urodzonego (...) kwotę po 500 zł. miesięcznie (słownie : pięćset złotych) - począwszy od dnia 12 maja 2015 r. raty płatne z góry do dnia 10 -tego każdego miesiąca z ustawowymi odsetkami w razie zwłoki w terminie płatności którejkolwiek z rat do rąk przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda A. S.;

II. w dalszej części postępowanie umarza;

III. nie obciąża pozwanego kosztami postępowania w sprawie zaliczając je na rachunek Skarbu Państwa;

IV. wyrokowi w punkcie I nadaje rygor natychmiastowej wykonalności

Sygn. akt III RC 58/15

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 23.03.2015 r. przedstawicielka ustawowa małoletniego powoda J. A. S. - wniosła o zasądzenie od pozwanego J. Z. na rzecz małoletniego syna alimentów w kwocie po 800 zł miesięcznie, płatnych do 10-go dnia każdego miesiąca z góry waz z ustawowymi odsetkami w przypadku uchybienia płatności którejkolwiek z rat. Wniosła również o zasądzenie od pozwanego na swoją rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu powództwa A. S. wskazała, iż pozwany po wielu konfliktach z matką małoletniego powoda opuścił wspólne miejsce zamieszkania i zaprzestał widywania się z synem. Nie płaci również regularnie alimentów na jego rzecz. Matka powoda nie wie czy pozwany posiada obecnie jakieś zatrudnienie. W chwili obecnej cały ciężar utrzymania dziecka spoczywa na matce, która pracuje zawodowo osiągając wynagrodzenie w kwocie 1750 zł miesięcznie.

Na rozprawie w dniu 12.05.2015 r. A. S. ograniczyła roszczenie w przedmiocie alimentów do kwoty po 500 zł miesięcznie, cofając powództwo w pozostałym zakresie.

W piśmie procesowym z dnia 07.04.2015 r. pozwany J. Z. uznał powództwo w przedmiocie alimentów do kwoty po 400 zł miesięcznie, oświadczając jednocześnie, iż nie stać go na płacenie wyższych alimentów na syna, gdyż nie posiada stałej pracy, zaś jego jedynym źródłem utrzymania jest sezonowa praca w Niemczech.

Na podstawie materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Małoletni J. Z., ur. (...) w Z. Śl., pochodzi z (...) związku (...) i pozwanego J. Z.. Rodzice małoletniego nigdy nie pozostawali w związku małżeńskim, pozwany uznał swe ojcostwo względem małoletniego J.. A. S. i J. Z. nie mieszkają razem i nie prowadzą wspólnego gospodarstwa domowego od około roku.

Dowód: - odpis skrócony aktu urodzenia małoletniego J. Z. – k. 7

- zeznanie przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda A. S. – k. 29-29v.

Małoletni powód J. Z. w chwili obecnej ma 18 miesięcy i pozostaje w domu pod opieką matki i opiekunki. Nie choruje przewlekle, jest dzieckiem zdrowym i rozwija się prawidłowo. Koszty żywienia dziecka (w tym zakup mleka modyfikowanego) wynoszą około 350 zł - 400 zł w skali miesiąca. Koszt zakupu pampersów oraz innych środków higienicznych i kosmetycznych wynosi około 200 zł miesięcznie. Na zakup odzieży dla dziecka matka przeznaczona kwotę około 200 zł miesięcznie. Koszt leczenia w dziecka w razie doraźnych chorób wynosi około 30 zł miesięcznie. Zakup zabawek i pomocy edukacyjnych to wydatek rzędu 30 zł miesięcznie.

Dowód: - zeznanie przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda A. S. – k. 29-29v.

A. S. mieszka wraz z małoletnim synem i z szesnastoletnią córką A. z poprzedniego związku w należącym do niej mieszkaniu położonym w Z. przy ul. (...). Opłaty eksploatacyjne dotyczące lokalu mieszkalnego oscylują wokół kwoty 360 zł miesięcznie, na co składają się: opłata za gaz – około 60 zł, opłata za energię elektryczną – około 93 zł, czynsz – około 58 zł, opłata za wodę - około 80 zł, podatek od nieruchomości - około 9 zł miesięcznie (106 zł rocznie), opłata za wywóz nieczystości - 60 zł. Opłata za Internet i telefon stacjonarny wynosi około 105 zł miesięcznie, zaś opłata za telewizję cyfrową wynosi 39,90 zł miesięcznie.

Dowód: - faktury VAT i potwierdzenia wpłat należności za wodę, energię elektryczną, gaz, czynsz, wywóz nieczystości, opłat za telefon i Internet, telewizję – k. 8-24

- zeznanie przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda A. S. – k. 29-29v.

A. S. w chwili obecnej jest zatrudniona w firmie (...) Sp. z o.o. w W. na stanowisku magazyniera ze średnim miesięcznym wynagrodzeniem w wysokości 1 700 zł netto miesięcznie. W czasie gdy A. S. przebywa w pracy, dzieckiem zajmuje się opiekunka. Matka powoda ponosi z tego tytułu koszty w wysokości około 400 zł w skali miesiąca.

Na utrzymaniu A. S. pozostaje oprócz powoda również małoletnia córka A. (lat 16). A. S. otrzymuje na córkę alimenty w kwocie 400 zł miesięcznie, a nadto pobiera na dzieci z Ośrodka Pomocy (...) w Z. zasiłki rodzinne.

Dowód: - zeznanie przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda A. S. – k. 29-29v.

Pozwany J. Z. z zawodu jest murarzem - tynkarzem. Obecnie nie posiada stałego zatrudnienia, okresowo podejmuje prace dorywcze, również poza granicami kraju. Pozwany sporadycznie kontaktuje się z małoletnim synem (nie z własnej inicjatywy, lecz po interwencjach telefonicznych ze strony A. S.). Nie przekazuje żadnych środków na utrzymanie dziecka.

Dowód: - zeznanie przedstawicielki ustawowej małoletniego powoda A. S. – k. 29-29v.

Sąd zważył, co następuje:

Wnikliwa analiza zgromadzonych w sprawie dowodów i dokonanie ich oceny w granicach przewidzianych w art. 233 § 1 kpc pozwoliły stwierdzić, że powództwo dotyczące zasądzenia alimentów od pozwanego J. Z. na rzecz małoletniego powoda J. Z. w kwotach po 500 zł miesięcznie zasługuje na uwzględnienie w całości.

Podstawą roszczenia alimentacyjnego małoletniego powoda jest treść art. 133 § 1 KRiO, zgodnie z którym obydwój rodzice obowiązani są do świadczenia alimentacyjnego względem dziecka, które nie jest w stanie samodzielnie się utrzymać, chyba że dochody z majątku dziecka wystarczają na pokrycie jego kosztów utrzymania. Z dyspozycji tego przepisu wynika, że rodzice mogą być zwolnieni od świadczeń alimentacyjnych w stosunku do dziecka tylko wtedy, gdy dziecko posiada własny majątek, a dochody z tego majątku wystarczają na całkowite pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania. We wszystkich innych wypadkach na rodzicach ciąży stanowiący obowiązek dostarczania dziecku środków utrzymania i wychowania. Z powyższego wynika, że czas trwania tego obowiązku nie jest ograniczony terminem, a jedynie okolicznością czy ze względu na poziom rozwoju i stopień wykształcenia uprawniony może utrzymać się samodzielnie.

Granice tego obowiązku – zgodnie z treścią art. 135 § 1 KRiO – wyznaczone są z jednej strony potrzebami uprawnionego oraz możliwościami zarobkowymi i majątkowymi zobowiązanego, przy czym należy zaznaczyć, że dziecko ma prawo do równej stopy życiowej co jego rodzice – in concreto oznacza to, że stopień zaspakajania jego potrzeb nie powinien być niższy niż poziom życia jego rodziców. Realizacja obowiązku alimentacyjnego względem dziecka może polegać także w całości lub części na osobistych staraniach o jego utrzymanie lub wychowanie (art. 135 § 2 KRiO).

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że oboje rodzice małoletniego J. Z. zobowiązani są dostarczać mu środków utrzymania i dbać o jego wychowanie. Obowiązek ten może być realizowany dobrowolnie przez obojga rodziców, którzy będą zaspakajać usprawiedliwione potrzeby małoletniego, bądź też przez łożenie przez jednego z rodziców do rąk drugiego rodzica określonej kwoty pieniężnej na zaspokojenie tych potrzeb. Podkreślić należy przy tym, iż chodzi tu o zaspokojenie usprawiedliwionych potrzeb osoby uprawnionej. Zaznaczyć należy także, iż postępowanie dowodowe w sprawie nie wykazało, aby małoletni J. dysponował jakimś majątkiem, z którego można by czerpać środki pieniężne z przeznaczeniem na pokrycie kosztów jego utrzymania i wychowania.

Ustalając przeciętny miesięczny koszt utrzymania małoletniego uprawnionego do alimentacji Sąd oparł się zasadniczo na zeznaniach jego matki. Sąd miał również na względzie zasady logiki i doświadczenia życiowego. Biorąc pod uwagę wiek dziecka, aktualnie obowiązujące ceny dóbr konsumpcyjnych i usług oraz całokształt zebranego w sprawie materiału dowodowego Sąd ustalił, iż średni miesięczny koszt utrzymania małoletniego J. Z. oscyluje wokół kwoty 950 zł, oczywistym jest bowiem, iż matka musi pokryć koszty wyżywienia dziecka, zakupu odzieży, środków higienicznych (w tym pampersów), kosmetyków pielęgnacyjnych, niezbędnych leków w razie chorób sezonowych. W tym miejscu zaznaczyć należy, że Sąd przyjął zgodnie z twierdzeniem matki małoletniego, iż na zakup żywności dla syna przeznaczona kwota około 350-400 zł miesięcznie, na zakup odzieży dla dziecka kwotę około 200 zł miesięcznie, podobnie na zakup artykułów higienicznych i kosmetycznych - kwotę rzędu 200 zł w skali miesiąca. W świetle aktualnych cen w/w dóbr i potrzeb małoletniego Sąd uznał podane wydatki za w pełni usprawiedliwione i znajdujące odzwierciedlenie w rzeczywistości.

Z uwagi na fakt, że małoletni jest generalnie zdrowym dzieckiem i zapadka jedynie na okresowe infekcje wieku dziecięcego, należało przyjąć, że kwota 30 zł w skali miesiąca będzie wystarczająca na zabezpieczenie potrzeb tego rodzaju. Ze względu natomiast na konieczność zapewnienia małoletniemu także należytego rozwoju intelektualnego i poznawczego ustalono poziom wydatków na zakup zabawek i pomocy edukacyjnych dla dziecka na poziomie 30 zł, zważywszy, że wydatki tego rodzaju nie są ponoszone stale, a jedynie okresowo.

Nie bez znaczenia dla kosztów utrzymania małoletniego są również wydatki związane z utrzymaniem mieszkania, w których małoletni jako pełnoprawny członek rodziny uczestniczy na równi z innymi domownikami. W toku postępowania na podstawie przedłożonych do akt sprawy faktur VAT, rachunków i dowodów wpłaty dokumentujących fakt ponoszenia przez A. S. kosztów związanych z eksploatacją mieszkania ustalono, iż opłaty eksploatacyjne dotyczące lokalu mieszkalnego zajmowanego przez rodzinę powoda wynoszą około 360 zł miesięcznie, przy czym w domu

zamieszkują łącznie trzy osoby, czyli na małoletniego J. przypada 1/3 wskazanej kwoty, co stanowi kwotę 120 zł w skali miesiąca.

Biorąc powyższe pod uwagę Sąd ustalił, iż łączny koszt utrzymania małoletniego J. Z. w skali miesiąca nie przekracza kwoty 950 zł i jest to kwota, która pozwala w pełni zabezpieczyć podstawowe potrzeby dziecka na należyтым poziomie, z uwzględnieniem wieku małoletniego oraz konieczności zapewnienia mu właściwych warunków rozwoju zarówno pod względem fizycznym, psychicznym, jak i ogólnopoznawczym.

Zgodnie ze wskazaniami zawartymi w art. 135 KRiO zakres świadczeń alimentacyjnych zależy nie tylko od usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego do alimentów, ale też od zarobkowych i majątkowych możliwości zobowiązanego do alimentacji. Pamiętać przy tym należy, że obowiązek alimentacyjny względem dziecka obciąża obydwoje rodziców. Zaznaczyć przy tym należy, że ustalenie możliwości zarobkowych czy majątkowych zobowiązanego do alimentacji ma często charakter hipotetyczny, gdyż kryterium takich możliwości nie zawsze są zarobki osiągnięte w rzeczywistości przez zobowiązanego, lecz sama zdolność do uzyskania wyższego wynagrodzenia. Dlatego też Sąd rozstrzygając w przedmiocie obowiązku alimentacyjnego opiera się nie na podstawie zarobków otrzymywanych przez stronę, lecz w oparciu o zarobki, które odpowiadają możliwościom zobowiązanego. Zatem nawet brak dochodu po stronie zobowiązanego nie niweczy w żaden sposób możliwości majątkowych i zarobkowych pozwanego, które wszakże ocenia się hipotetycznie i nie może on na tej podstawie uchylić się od obowiązku alimentowania dziecka. W świetle tej reguły należało więc ocenić fakt, iż aktualnie pozwany pozostaje bez stałego zatrudnienia, utrzymując się jedynie z okresowo podejmowanych prac dorywczych, w tym również poza granicami kraju (w Niemczech). Istotne jest, że nie ma żadnych przeszkód, by J. Z. poszukiwał stałego zatrudnienia – jest bowiem osobą młodą, zdrową, posiadającą konkretny zawód (murarz – tynkarz). Postępowanie dowodowe nie wykazało istnienia po stronie pozwanego jakichkolwiek przeciwwskazań - na przykład zdrowotnych - do podjęcia pracy zarobkowej. Znamienne jest przy tym, że pozwany, mimo stosownego zobowiązania ze strony Sądu, w toku niniejszego procesu nie przedłożył do akt sprawy żadnych dokumentów odnoszących się do jego aktualnej sytuacji osobistej, rodzinnej czy majątkowej, nie stawił się również na rozprawie w dniu 12.05.2015 r. celem złożenia zeznań. Dlatego też Sąd, ustalając poziom możliwości zarobkowych pozwanego, zasadniczo oparł się na zeznaniach A. S., uznając je w tym zakresie za wiarygodne. Kierując się powyższymi wskazaniami, Sąd ustalił, iż aktualne hipotetyczne możliwości zarobkowe pozwanego kształtują się na poziomie nie niższym aniżeli 1 750 zł brutto miesięcznie, co odpowiada wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w 2015 r. (odpowiednio około 1 286 zł netto).

W tym miejscu wskazać należy również na treść art. 233 § 2 kpc stanowiącego, iż Sąd jest związany uznaniem powództwa, chyba że uznanie jest sprzeczne z prawem lub zasadami współzycia społecznego albo zmierza do obejścia prawa. Zauważyć należy, że w piśmie procesowym z dnia 07.04.2015 r. pozwany J. Z. uznał powództwo w przedmiocie alimentów do kwot po 400 zł miesięcznie. Sąd, biorąc pod uwagę zebrany w sprawie materiał dowodowy, przyjął, że uznanie powództwa przez pozwanego jest nie tylko zgodne z prawem, ale także z zasadami współzycia społecznego, a nadto nie narusza usprawiedliwionego interesu żadnej ze stron. W przedmiotowej sprawie sam pozwany nie zaprzeczył zasadzie, zgodnie z którą jako ojciec małoletniego powoda winien wspierać go finansowo, czemu dał wyraz podczas toczącego się postępowania uznając powództwo do kwoty po 400 zł, co wskazuje, że gotów jest łożyć na utrzymanie syna w/w kwotę.

Biorąc jednakże pod uwagę, że przeciętny koszt utrzymania małoletniego powoda wynosi około 950 zł miesięcznie oraz mając dodatkowo na względzie okoliczność, że wychowaniem powoda zajmuje się tylko jego matka, zaś powód sporadycznie kontaktuje się z synem i to jedynie z inicjatywy matki dziecka, Sąd doszedł do przekonania, że pozwany winien przyczynić się do kosztów utrzymania dziecka w nieco większym stopniu niż matka. Zauważyć bowiem należy, że A. S. swój obowiązek alimentacyjny wobec syna częściowo spełnia również w formie niepieniężnej, poprzez dostarczanie mu środków wychowania, co z mocy art. 135 § 2 KRiO również jest formą wykonywania obowiązku alimentacyjnego wobec małoletniego dziecka. Pozwany natomiast na co dzień nie uczestniczy w procesie wychowawczym syna, ograniczając swą aktywność rodzicielską do okazjonalnych spotkań z dzieckiem. Dlatego też należało przyjąć, że kwotą alimentów adekwatną do aktualnej sytuacji bytowej i osobistej stron będzie kwota 500 zł miesięcznie. W ocenie Sądu pozwany jest w stanie bez nadmiernego uszczerbku dla swoich usprawiedliwionych

kosztów utrzymania wywiązywać się z obowiązku alimentacyjnego wobec syna w kwocie po 500 zł miesięcznie, albowiem nie przekracza ona jego aktualnych możliwości zarobkowych i majątkowych, przynajmniej tych ocenianych hipotetycznie.

Ustalając zakres obowiązku alimentacyjnego pozwanego względem powoda Sąd wziął także pod uwagę zasadę, że obowiązek alimentacyjny obciąża obydwój rodziców, zaś możliwości zarobkowe rodziców małoletniego J. pozostają na zbliżonym poziomie, a zatem również A. S., która jest osobą aktywną zawodowo, może w formie świadczenia pieniężnego wykonywać swój obowiązek alimentacyjny względem małoletniego syna.

Rozważając przepisy art. 135 § 1 KRiO i art. 138 KRiO nie można też abstrahować od obowiązków wynikających z innych przepisów. Artykuł 96 KRiO nakłada na rodziców obowiązek troski o fizyczny i duchowy rozwój dziecka, zaś wedle art. 133 § 1 KRiO obowiązani są do świadczeń alimentacyjnych względem dziecka, które nie jest w stanie utrzymać się samodzielnie. Wobec treści tych przepisów należy uznać, że rodzic powinien dzielić się z dzieckiem nawet skromnym dochodem.

Biorąc pod uwagę powyższe, Sąd w oparciu o treść art. 135 § 1 KRiO zasądził alimenty od pozwanego J. Z. na rzecz małoletniego powoda J. Z. w kwocie po 500 zł w skali miesiąca począwszy od 12.05.2015 r. (pkt I wyroku). W pozostałym zakresie postępowanie zostało umorzone wobec cofnięcia przez A. S. na rozprawie w dniu 12.05.2015 r. powództwa o alimenty ponad kwotę 500 zł miesięcznie (punkt II wyroku).

W oparciu o art. 102 kpc Sąd odstąpił od obciążenia pozwanego kosztami postępowania mając na uwadze jego trudną sytuację materialną związaną z brakiem stałego zatrudnienia (pkt III wyroku).

Rygor natychmiastowej wykonalności wyrokowi w punkcie I nadano na podstawie art. 333 § 1 pkt 1 kpc (punkt IV wyroku). Zgodnie z tym przepisem Sąd nadaje z urzędu wyrokowi przy jego wydaniu rygor natychmiastowej wykonalności, jeżeli zasądza alimenty co do rat płatnych po wniesieniu powództwa.